

Аетцэакэа

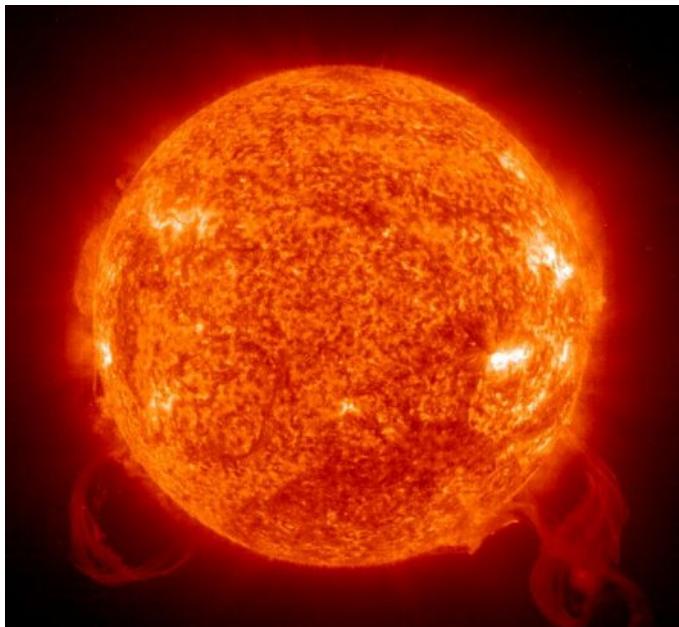
Аетträкәа

Алагалажә

Иубахъазар акәхап етräала икәтþу уахынлатәи ажәфсан. Икарап уи уаþхъазарц уалагахъазаргы? Ус ауп, урт узыпхъазазомызт атþихэтәанынза... Ажәфанағ убас þак аетträкәа рацоуп, урт þхъазашья рымазам. Аетträкәа даара иахцэыхароуп. Етräкәак хароуп, етräкәак ааигэоуп. Хараза икоу аетträкәа убазом.



Аетұраққа Адғылағы ишаабо еипш иқазам.
Аетұраққа дүзүоуп, акосмос ағы зынза дағакала
иубоит.



Изеиңшрои аетәққа

Аетұра ахимиатә хәтқәа рыла ишъақәгылоуп.
Еиҳарак уи аводород атомқәа рыла ишъақәгылоуп.
Аводород атом, ари химиатә хәтоуп, уи есааира
еитатуеит. Уи ареакциаҳәа иашытоуп. Аетұраққа

аини инаркны, уи ахәтакәа иаразнак аитатра иалагоит, урт аанғасрада еитатуеит. Усқан аетрә иазхауеит, уи ашықәс иацлоит, нас ашшышыңәа иажәуеит. Аетрә зақа идуу, ихъантou ақара, лассы иажәуеит. Аетрә анажәлакъ «ип̄суеит», уи ахәтә хәычқәа еитах аетрә өңүц алтүеит. Етрәк апъсра, даға етрәк аира иацхраауеит. Уи зынза иқазамшәа ианыңааζом.

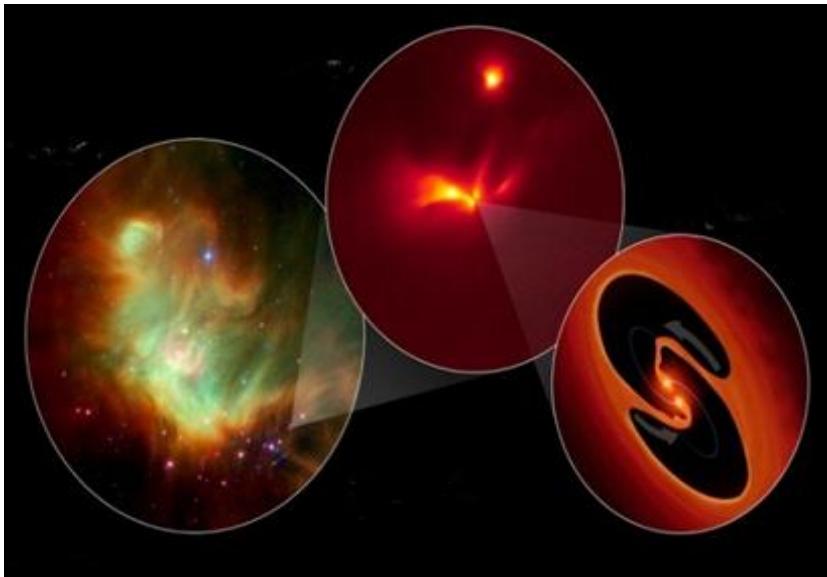


Аетұрақәа доусы рыпъштәы рымоуп. Етұрақәак жәсандың штәы ыңғаштың штәы ыңғаштың штәы, даға етұрақәак шеңжыуп, ма ишкәакәоуп. Уи зыхқо урт шоурала иахъеиңшым ауп. Зегъ реиха зшоура ҳаракыу ишкәакәоуп – жәсандың штәы ыңғаштың штәы, еиҳа зшоура ҳаракзозу – ыңғаштың штәы ыңғаштың штәы. Зегъ реиха зшоура ҳаракыу аетұрақәа 30000 градус иназоит.

Аетұрақәа рзы афактқәа

Икоуп идуу ихэйчүү аетұрақәа. Ижәдүруама шәара Амра шиатроу? Шөгөн иаанагозар қалап уи акосмос ағы зегъ рааста идууп ҳәа, аха уи ус акәзам. Амра шәагаала ибжъаратәу етроверуп. Амра ааста еиҳаугы, еитроугы аетұрақәа икоуп. Икоуп зхала икоуп аетұрақәа, икоуп оба-обала икоугы. Иаххәап – Амра зхала икоуп етроверуп, аха аетұрақәа реихарак оба-обала икоуп. Акосмос ағы икоуп амч чыда, уи аgravitация ҳәа иаштыруп, уи амчала аетұрақәа

амхылдыз мчы рымазшәа еиднакылоит. Адгыл ақынтәи аетрақәа еитамтүазшәа иубоит.



Хара урт есымша царак икоушәа иаабоит. Аиашазы, аетрақәа лассы-лассы еитатуеит, ана-ара инеиааиуеит. Хара урт рсаҳья ҭыхны, икнархазшәа иаабоит. Уи ус иаҳбоит Адгыл иацәыхараны

иахы́коу азы, акәицхәычқәа реипъш иаабоит, иагъазгәатазом урт шеитатду.



Аетәракәа рыңклапъшра даара интересуп, аттарауаяа уи лассы-лассы имәпъыргойт. Ус икоу аттарауаяа – астрономцәа ҳәа ирыштыоуп. Аетәракәа ателескоп ала ирыңклапъшуюйт. Урт аетәракәа рыдагы, апланетақәа ирыңклапъшуюйт, Амзагы

иацклапъшует. Аетұраққа, апланетаққа, амра, амза зегыы космоскағы икоуп, убри ақынты урт астрономцәа итыртааует.

Аттыхәтәажәа (Послесловие)

Аетұраққа ирызкуу ашәкәкқа раңдоуп, ҳалъхъақа урт еиҳагыы еиҳахоит. Аетұраққа рыпъстазаара даара интересуп, урт ирызкуу еиуеиншым афактқәагыы раңдоуп.

Макъана шәхәычуп, аха ишәйизхар, шәапъхъақа еиңдердируа астрономцәаханы шәшүіжало шәахәыщуа. Урт ирызкуу ашәыкәкқа рыпъхъара адагыы, шәара ажәған тұрағы ишәйилшиот аетұраққа рыцклапъшра,. Иғыцу етұрак жәбозар, уи шәара ишәтәны ишәйпъхъазаргыы алшоит, ахъ3 ашәтаргыы ауеит.